

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Descongestionarea contribuabililor și economii bugetare. — Adunarea generală a Uniunii Camerelor de Comerț și Industrie din țară. — O marfă modernă: electricitatea. — Mesajul Regal. — Recensământul populației. — *Cronica:* Fuziunea băncilor „Bihoreana”, „Timișana” și „Victoria”. O propunere originală pentru ajutorarea agriculturii. Depozitele românești la Casa poștală Ungară. Acțiunea pentru reducerea prețurilor în Germania și Austria. Legea pentru înfrânarea cametei. Datoria României ca stat succesor al Austro-Ungariei. Daloarea inventarului telefoanelor.

Acheta noastră.

Descongestionarea contribuabililor și economii bugetare.

De **Dr. Octavian Sglimbea**
Director la Banca Centrală Cluj.

Greutatea sarcinilor publice prea mari de sine înțeles apasă pe contribuabili și face ca viața să fie mai anevoioasă, iar nemulțumirea generală tot mai mare. Este un efect al războiului acesta, care numai atâta vreme e justificat, câtă vreme sarcinile sunt echitabil impuse, iar dărrile încasate sunt echitabil cheltuite.

Cum la noi toată lumea se plânge și știe, că impozitele sunt prea mari, că o sumă importantă din ele se cheltuiește inutil, e natural să se ceară la diferite ocazii o ușurare și o justă echilibrare. Cei ce ticluiesc bugetul statului și dirigează distribuirea lui, sunt însă datori ca în măsură eficace să procedeze în această direcție și să nu aștepte ca misera plebs contribuens să solicite

continuu ușurarea, căci ea nu are posibilitatea să intre în tainele zeilor!

Iată cu această ocaziune unele directive ce ne-ar duce, parte la descongestionarea contribuabililor, parte la economii bugetare.

Legea contribuțiilor directe din 1923 admite pe seama camerelor de comerț un impozit adițional de 1% pe lângă impozitul pe veniturile comerciale și industriale. Acest impozit la an pe țara întreagă dă sute de milioane.

Camerile de comerț foarte puține s'au ridicat la adevărata lor valoare, — cele mai multe funcționează mai mult numai ca institute de înregistrare, de plasare, *) nu însă de îndrumare comercială sau industrială, căci această îndrumare știm bine, că la noi o au guvernele, iar nu camerele, a căror părere nu prea e ascultată.

Dacă analizăm regia acestor instituțiuni ne surprind spesele de personal, de administrație și de materiale ce au. Unele chiar, găsind că nu e cu cale să cheltuiască totul în spese de administrație, deși dispun de palate somptuoase, fac economii din sumele, ce le încasează din aditionale dela stat și le investesc în terene virane, imobile de report, etc. în loc să renunțe la cotele aditionale în

*) A partizanilor politicii, cum am văzut la constituirea ultimă a acestor camere, prin eminență profesională când s'au așezat la conducere: avocați, colonel pensionași etc, fără nici o legătură cu viața economică, făcându-ne ridicoli în fața minorităților. (Redacțiunea).

favorul contribuabililor. De sigur pe drept ne putem pune întrebarea, că oare sunt camerele de comerț instituțiuni de credit sau sunt fondate pentru profit?

Înainte de război în Ardeal camerele de comerț erau înființate și susținute de inițiativa particulară. Regia acestora era redusă, iar contribuțiile de susținere erau minimale, fără a însemna o sarcină grea. Azi legea le dă posibilitate să încasseze de pe spatele contribuabilului 1% pe lângă impozitul pe veniturile comerciale și industriale. Natural că dând acest impozit sume importante, camerele fac cheltueli mari pentru ca să poată absorbi întreg adiționalul (spre pildă Camera de Comerț din Cluj încassează din adiționale șapte milioane Lei).

Concluzia deci este să se lase din nou inițiativei particulare susținerea camerelor de comerț și atunci se va reduce numărul lor din întreaga țară, se va reduce regia, se vor reorganiza, se vor acomoda la cheltueli în cadrele unor contribuțiuni reduse și se va ușura situația contribuabilului, care se simte prea apăsător.

Alte instituțiuni a căror regie apasă bugetul statului și pe contribuabil, sunt camerele agricole. Oricât de mare s'ar arăta însemnătatea acestora, oricât de mari ar fi foloasele acestora, totuși sunt dispensabile. Atribuțiile și lucrările acestora ar putea ușor trece la administrația județeană. În Ardeal înainte de război toate atribuțiunile acestor camere le prevedeau funcționarii județului și comisiile de specialiști instituite pe lângă acestea. Regia era minimală, iar rezultatele foarte mulțumitoare.

Azi camerele agricole de regulă sunt conduse de specialiști *) angajați în multe alte slujbe, cari deci numai ocazional prevăd agendele camerelor. Dacă am fi plini de resemnare, am suprima

*) Noi știm camere agricole conduse (?) de foști generali și foști directori de bancă, cari eunose agricultura cel mult din auzite. (Redacțiunea).

aceste organizațiuni, le-am trece la județe, unde ar fi prevăzute atribuțiunile lor de către funcționari tot atât de specialiști ca și cei dela camerele de azi, mai plini de răspundere și mai rezervați în cheltueli. Aceste camere atât de departe merg cu cheltuelile inutile, încât le vedem cumpărând edificii urbane, întreținând automobile etc. Trece la județ se ajunge la economii de regie importante, prin ce s'ar putea asemenea contribui la descongestionarea contribuabililor.

Suprimarea regiilor autonome, mai ales deficitare, o temă susținută în presa de toate zilele, ar aduce asemenea economii bugetare. Agendele acestora ar trece iarăși la stat, dându-se de lucru la funcționari, pe cari deci statul n'ar fi silit să-i concedieze.

Suprimarea fără considerare, cel puțin pe câțiva ani, a tuturor automobilelor întreținute de toate autoritățile statului, județului etc. Orice circulație autoritățile o pot face pe plată cu taxiuri și autobuse ca orice cetățean, așa că la acest titlu s'ar putea face pe țara întreagă economii de sume înspăimântătoare.

O serie întreagă de posibilități pentru economii bugetare, pentru descongestionarea contribuabilului și astfel pentru ușurarea vieții economice se pot introduce. Se propun, se ventilează chiar acestea de lungă vreme mai ales în ziaristică, dar realitatea nu le vede aplicate. De ce? Fiindcă... fiindcă nu avem omul. Nu capitalul, nu munca lipsește acestei țări, ci omul care să aibă energia și autoritatea suficientă, omul tranșant, operatorul, „Mussolinul“ care să știe crea realități în materie economică națională, care să dicteze, să taie în carne vie, să dea directive și să exercite controlul, omul care apoi îngrădit de un stat major ordonat și devotat să poată urni în marș

munca sârguincioasă a cetățeanului român atât de îngăduitor. Când vom putea zice „eccc homo“, vom trece peste nesfârșitele dibuiri de îndreptare și fără va fi cu un pas mai înainte pe calea consolidării!

Adunarea gen. a Uniunii Camerelor de Comerț și de Industrie din țară.

La 11 crt. s'a ținut în București adunarea generală de toamnă a Uniunii Camerelor de Comerț și de Industrie din țară. Nici odată adunarea generală nu a fost atât de populată, ca și'n rândul acesta; dovadă că nevoile și suferințele comerțului și ale industriei s'au sporit și că o multime de probleme economice își așteaptă și acum rezolvirea. Atât conducătorii Uniunii, cât și guvernele vor trebui să dea o mai mare atenție problemelor economice, a căror soluționare o cer camerele, — căci numai atunci se va putea înlătura criza de care suferim, și numai atunci vor înceta impațienții de a le apostrofa, atât de nedrept, — că sunt instituțiuni parazitare.

Raportul general prezentat de Uniune a fost sec și plicticos de monoton; în schimb expozeul dlui Ministru Manoilescu a fost foarte interesant, mai variat și mai complet, decât raportul Uniunii. Peste tot Uniunea a pus la ordinea zilei, — atunci, când, durere, sunt atât de multe, — prea puține chestiuni în discuție, ceea ce dovedește, că ea are prea slab contact cu Camerele, sau nu se știe sesiza de chestiunile ardente, ce le întimpinăm în viața practică la tot pasul. Dl Ministru Manoilescu a dovedit, că cunoaște nevoile vieții practice mai profund, decât actualii conducători ai Uniunii. Spunem acestea, căci am dori să vedem mai multe rezultate practice, pe urma activității Camerelor și îndeosebi a Uniunii lor, căci întreținerea acelor instituțiuni costă sume destul de importante pentru comerț și industrie. Pe cât de populată a fost adunarea înainte de masă, pe atât de slab a fost cercetată după amiază. Din această constatare ne socotim îndreptățiți să tragem concluzia, că membrii ei având simțământul, că discuția improductiv și inutil, au părăsit ședința, căutându-și de alte treburi. Din aceste concluzii Uniunea să și le tragă pe ale ei nizuindu-se, ca împreună cu dl Ministru Manoilescu, care i-a fost președinte, — să le ridice vaza. Dacă Uniunea vrea să-și consolideze situația, acum are ocazie bună, când sunt permanent atâtea chestiuni la ordinea zilei.

În discuțiile, ce-au urmat, au luat parte intensivă îndeosebi reprezentanții Camerelor ba-

sarabene, a celor din Iași, Turnu Severin și Constanța; iar din Ardeal și Banat, foarte slab reprezentate la aceasta adunare, nu a vorbit, decât președintele Camerei din Sibiu, la anteproiectul de lege pentru modificarea Legii impozitelor directe.

Așteptăm o activitate cu mult mai amplă, din partea Parlamentului economic al țării și care e Adunarea generală a Uniunii Camerelor; până la realizarea acestei dorințe juste, nu vom înceta de a critica felul, cum funcționează Uniunea și modul, cum se țin adunările ei generale.

O marfă modernă: electricitatea

Nouile întrebări ale ei.

După E. Conti.

În ceea ce privește aplicarea electricității în industria casnică, aci problema esențială — care nu este numai o problemă tehnică ci o chestiune de tarif pentru a asigura exploatarele o justă remunerație — consistă în a stimula consumațiunea.

Întrebarea electricității la domiciliu, după ce lumea se va fi convins de imensa sa valoare practică prin diversele aplicații electrocasnice, va trebui să antreneze o consumațiune de energie dintre cele mai constante, spre cel mai mare folos al societăților de producție și distribuție.

Aplicațiile electro-casnice cele mai importante se pun în practică la bucătărie și prin camera de baie, cari antrenează o mare cerere de energie, chiar și în zilele de sărbătoare, contribuind astfel la ameliorarea factorului, care se cheamă consumațiune.

Dacă vom lua ca exemplu *Statele Unite*, vom constata, că în cele 19,721,486 case care posedă instalațiuni electrice, 94% din locuitori se servesc de fierul de căleat electric, 43,6% de aspiratoare electrice, 33,4% de mașini de spălat, 29,4% de ventilatoare electrice și 9,4% de aparate frigorifere. Încasările din aceste diverse surse se ridică la cca 30% din încasările totale pentru vânzarea energiei.

În *Canada*, consumațiunea electricității pentru întrebările electro-domestice este cea mai ridicată din toată lumea și reprezintă o cantitate de două ori și jumătate mai mare decât în *Statele-Unite*.

Puterea distribuită la casele particulare depășește 992.000 kw.

În *Anglia*, s'a creat mai nou o organizație industrială concentrată, cu scopul de a se augmenta consumația energiei electrice în locuințele particularilor din cuprinsul imperiului.

În *Suedia* întrebunțările electricității merg dezvoltându-se de la familie la familie și s'a ajuns la o consumație anuală mijlocie, pentru o familie de cinci persoane, de 25,50 kw pentru fierul de călcat, de 75 kw sau de 100 kw pentru aspiratoare și de 2000 kw pentru bucătărie.

În *Elveția*, aplicațiunile electro-domestice au intrat în viața practică în momentul când s'a declarat războiul, din cauza prețului prohibitiv al cărbunelui.

În total, în anul 1927, numărul aparatelor instalate se repartizează după cum urmează: bucătării cu furnale electrice (cupatoare electrice) 108.000; fier de călcat electrice 556.000 bucăți; băi cu încălzire electrică 51.000 bucăți; radiatoare electrice și alte instrumente diverse 200.000 bucăți, toate cu o forță globală de 810.000 kw.

În acești din urmă ani întrebunțările electricității în agricultură a prins în toate țările civilizate teren și s'au dezvoltat într'un mod remarcabil, aducând cu sine la țară binefacerile luminatului și ale energiei electrice în general.

Dacă astăzi în toate țările din Europa condițiunile agricole sunt mai bune decât acele dinainte de război, apoi aceasta se datorește în bună parte diverselor întrebunțări ale energiei electrice în agricultură.

În *Italia*, nu există o statistică privitoare la acest subiect, dar se fac eforturi serioase pentru a răspândi aplicațiunile electricității în această direcție.

În *Franța*, statul vine prin împrumuturi pe termen lung și cu interese minime de 3%, în ajutorul agricultorilor și a societăților sătești. Aplicațiunile electricității în localitățile rurale și progresul crescând al irigației au dat cele mai bune rezultate, valorificând într'un mod uimitor acolo unde ele nu aveau nici un fel de valoare.

Germania este una dintre țările unde întrebunțările energiei electrice la țară și-a atins cel mai mare grad de dezvoltare: la sfârșitul anului 1926, 90% din agricultori întrebunțau efectiv energia electrică și consumau cea 1,030 milioane de kw/h.

Guvernele acordă împrumuturi societăților cooperative, cari se ocupă de această dezvoltare și statul posedă el însuși linii de joasă tensiune, suportând prin aceasta cheltuielile de transformare.

În Țările de jos se observă un efort continuu pentru dotarea fiecărei ferme cu instalațiuni electrice în așa fel, că producțiunea energiei pentru

întrebunțarea electro-agricolă se augmentează mereu în ceea ce privește cererea clienților agricoli.

În *Suedia*, cea 50% din terenurile cultivabile întrebunțează deja electricitatea, spre marea folos a mai mult de 60,000 de agricultori.

În *Elveția*, fiecare locuitor din zona rurală consumă în medie 50 kw/h pe an.

În *Rusia*, electrificatiunea rurală întreprinsă astăzi pe o scară foarte răspândită, face să se simtă efectul său binefăcător de câțiva ani încoace.

Cel mai mare obstacol, care stă în calea dezvoltării este lipsa de capitaluri, dar acest obstacol este în curs de a fi înlăturat prin intervențiunea capitalurilor din străinătate.

O altă desfacere dintre cele mai importante pentru consumațiunea energiei electrice o formează, fără îndoială, aplicațiunea radiofonică.

Fiecare își poate da seama de acest debușeu, și în timpurile din urmă industria radiofonică a progresat într'un mod într'adevăr uimitor în toate țările din lume: Construcțiunea posturilor de emisiune noi și moderne va antrena în mod absolut sigur o augmentare corespunzătoare și continuă în raport cu numărul clienților ascultători ai radiofoniei.

Energia necesară pentru alimentarea fie a stațiunilor de emisiune, fie a aparatelor construite pentru perceperea undelor, reprezintă o formă nouă și cu atât mai remarcabilă a consumațiunii electrice, aducând cu sine o mișcare din ce în ce mai mult ascendentă. De-a-lungul și de-a-latul pământului nostru există sute de stațiuni, cari funcționează cu o putere de la 1 kw până la 50 kw. În Europa există cea 10 milioane aparate de T. S. F. și alte 15 milioane există în Statele Unite ale Americii de nord.

Pentru a intensifica toate aplicațiunile despre cari este vorba nu este necesar să se adopteze noi metode deosebite. Totul se reduce la o propagandă energetică și eficientă, pe care urmează să o facă în mod direct societățile de electricitate prin mijlocul organizațiunilor autonome înființate de ele.

Sistemul de propagandă care este cel mai mult întrebunțat pentru a răspândi aplicarea energiei electrice în diversele sale aplicațiuni este astăzi sistemul persuasiunii orale cu ajutorul persoanelor, cari au darul să o facă aceasta; aceste persoane se interesează în mod deosebit de progresul în această privință nu numai pentru că ele sunt în mod general însărcinate cu executarea lucrărilor și cu desfacerea materialului, corespunzând mai nou datelor din contract, ci deasemenea pentru că ele primesc pentru des-

facere un comision special, care este în raport direct cu suma încasărilor anuale făcute după urma desfacerii efectuate prin intermediul lor.

Un alt sistem de propagandă adoptat mai nou constă în a organiza „săptămâna electricității”, în decursul căreia se acordă avantajii speciale semnatarilor de noi contracte.

„Săptămâna electricității”, aleasă pentru un termen cu mult înainte determinat pentru fiecare centru urban, se anunță prin diferite, mari și numeroase anunțuri murale, prin banderole pe străzile principale, prin file volante distribuite cu mâna, în vreme ce, în centrul interesat, se prepară o expoziție de aparate electrocasnice.

Avantajile acordate consistă în a executa în mod gratuit anumite lucrări sau în a furniza, tot gratuit, energia electrică în decursul unei luni, sau, în anumite cazuri speciale, întrucât este vorba de instalațiuni populare, a face cadou din materialul necesar afectării lămpilor.

În centrele mai mici, se expediază la momentul dorit scrisori la adresa autorităților locale pentru a le obține concursul, cerându-le într'un mod curtenitor ajutorul pentru buna reușită a inițiativei, care servește scopul de a pune în evidență avantajele lucrurilor oferite comunității.

În centrele mai importante, fără a renunța la expozițiile permanente de aparate diverse pentru întrebuințarea electro-casnică și electro-agricolă, se distribuiesc publicațiuni explicative pentru toți clienții, cari au introdusă lumina electrică, și se organizează concursuri cu premii, cu un cuvânt, se caută a se face prin toate mijloacele o publicitate eficientă.

Rezultatele (după cum vedem din datele citate până acum) sunt enorme și într'un progres continuu, cu toate că nu mai suntem astăzi în această branșă a activității omenești economice, într'o perioadă care să revoluționeze producțiunea și tehnica; lucrurile de azi nu au nevoie de prea multă strălucire: ele cer numai o muncă cu răbdare depusă și tenace, o muncă de difuzare a lor serioasă; această muncă, având în vedere ritmul din ce în ce crescând al producțiunii energiei electrice, pledează pentru binele public, care, la rândul său, este cauza și efectul progresului în lume.

Mesajul Regal.

Partea economică.

Criza economică mondială.

Problema capitală care urmează să vă preocupe este îmbunătățirea situațiunii economice a Țării.

O criză economică profundă apasă toate popoarele.

Ea atinge toate ramurile de producțiune.

Industria este tot așa de mult lovită ca și Agricultura.

Criza agricolă din România.

Dar, România, fiind țară agricolă, simte, mai puternic criza în domeniul agriculturii, iar pe de altă parte, din cauza lipsei de capitaluri, situația financiară s'a resimțit la noi mai adânc.

Scăderea vertiginoasă a prețurilor produselor agricole, agravată de taxele mari și măsurile de restricție aplicate acestor produse de către țările industriale și prin urcarea exagerată a dobânzilor, a creat la noi o stare generală împovărătoare.

Criza având un caracter mondial, deplina ei îndreptare nu se poate găsi decât pe planul mondial, sau pe un larg plan internațional.

De aceea, Societatea Națiunilor, preocupată de această chestiune, a pus în studiu măsurile de îndreptare.

Pe de altă parte, importante conferințe internaționale agrare, în care România a avut un rol de prim ordin și dintre cari unele s'au ținut pe teritoriul ei, au pus bazele colaborării economice a opt State, din centrul și răsăritul Europei, în scopul remedierii crizei agricole.

Dar, în așteptarea măsurilor cu caracter internațional destinate a pune capăt crizei, trebuie ca țara noastră să avizeze imediat la mijloace menite a îndrepta cel puțin în parte răul și a pregăti cooperarea noastră la acțiunea internațională ce se preconizează.

Măsuri pentru îndreptarea situației economice.

Măsurile cari se impun și pe cari Guvernul Meu le va aduce în deliberarea Domniilor-Voastră sunt de două categorii: unele privesc direct economia Statului, altele deși în legătură cu aceasta, ținesc, în prim loc, la îmbunătățirea economiei private.

Din prima categorie fac parte reducerile ce se vor propune în bugetul Statului, care trebuie supus la o serioasă comprimare, pentru a întări creditul însuș al Statului și a ajuta consolidarea noastră financiară.

Restrângerea cheltuelilor.

În adevăr, este neapărată nevoie a restrânge cheltuelile la nivelul încasărilor reale, fiind imposibil a se recurge la noi impozite.

Iar gravitatea crizei nu permite a spera o completă îndreptare în scurt timp. De aceea veniturile anului viitor trebuie evaluate cu mare prudență.

Odată cu examinarea bugetului vi se vor supune și unele legi în legătură cu aceasta, necesare pentru a asigura realizarea economiilor indispensabile.

Valorificarea bogățiilor naturale ale țării.

Pe de altă parte, spre a sporii resursele trebuitoare dezvoltării țării, se va intensifica valorificarea metodică a bogățiilor noastre naturale.

Ajutorarea agriculturii.

În aceeași ordine de idei, Guvernul Meu vă va propune legea de încurajare a agriculturii, tinzând a o îndruma către o producție de calitate superioară, realizată în condițiuni mai raționale.

Printre măsurile de a doua categorie, menite a îmbunătăți direct economia privată și indirect economia statului, Guvernul Meu vă va propune unele legi destinate să înfrângă scăderea prețului intern al cerealelor și să-l aducă la nivelul prețurilor mondiale.

Pe de altă parte, Guvernul va supune examinării Domniilor-Doastre măsuri urgente de ajutorarea debitorilor agricoli.

În acest scop, paralel cu tratativele pentru aducerea din afară a capitalului necesar instituțiilor de credit pentru agricultori, Guvernul Meu vă va prezenta un proiect de lege pentru înființarea unei instituțiuni bancare, menită să ajute regularea datoriilor ce apasă întreaga clasă a agricultorilor.

Această instituție va avea de scop a realiza soluții acceptate benevol de către creditori și debitori îndeplinindu-și misiunea sa în cadrul principiilor sănătoase de respect al contractelor și cu ajutorul unei contribuțiuni limitate a Statului.

Pentru ca creditul agricultorilor să fie așezat pe noi baze serioase și folositoare dezvoltării agriculturii, aceeași instituțiune bancară va contribui la raționalizarea exploatărilor agricole.

Toate măsurile destinate a îmbunătăți situația economică urmează să fie realizate în cadrul programului financiar fixat cu ocaziunea stabilizării, care trebuie să fie executat și continuat cu fermitate.

Legea cametei.

Concomitent cu diferitele măsuri, indicate mai sus, care în mod normal vor aduce o scădere a dobânzilor, Guvernul vă va înfățișa o lege pentru înfrânarea cametei.

Modificarea legii vamale.

Organizarea învățământului tehnic mediu și reorganizarea Consiliului Tehnic Superior, organizațiunea jurisdicțiunii profesionale și a pregătirii profesionale și modificarea legii vamale, a legii creditului județean și comunal, vor forma deasemenea obiectul deliberărilor Domniilor-Doastre.

Pentru a armoniza interesele administrațiilor de Stat cu acelea ale economiei generale, un proiect de lege relativ la furniturile publice va fi supus deliberărilor Domniilor-Doastre.

Desființarea cumului.

O nouă lege asupra cumului în funcțiile publice, spre a înlătura cu desăvârșire cumulul, este necesară.

Ea vă va fi supusă spre examinare.

Apel la colaborare.

Importanța problemelor ce vor fi supuse deliberărilor Domniilor-Doastre și dificultățile mari ale situației economice impun colaborarea înțeleaptă a tuturor.

De aceea fac apel la toți fii buni ai Patriei ca, peste deosebirile de partid, să coopereze frățeste la înlăturarea greutăților prin care trece țara.

Recensământul Populației.

După cum se știe la sfârșitul lunii Decembrie al c. se va face recensământul general al populației, în aceeași zi, în toate localitățile din țară.

Această operațiune extrem de importantă și complicată, comportă o mare precizie și are nevoie de concursul tuturor, a autorităților județene și comunale.

Scopul recensământului este internațional și național și el se va face strict obiectiv.

Momentul numărătoarei este la miezul nopții, care precede ziua arătată în Decretul Regal.

Datele cuprinse în recensământ vor arăta situația la acest moment.

Se vor culege declarații privitoare la sex, vârstă, stare civilă, numărul copiilor născuți, locul de naștere, religiunea, limba maternă, neamul, cetățenia supușenia, instrucțiunea, pro-

fesiunea, situația în profesie, infirmitatea văzută, precum în gradul de rudenie cu capul familiei, pentru toți locuitorii țării, fără nici o deosebire.

Deosebit se vor culege date referitoare la clădiri și locuințe, precum și la numărul și felul întreprinderilor industriale și comerciale.

Inscrierea locuitorilor se va face pentru fiecare sat pe listele de gospodărie (menaj), fiecare listă va cuprinde toate persoanele cari unite sau nu prin legături de familie locuiesc în aceeaș casă și duc un trai comun.

Se socotesc că fac parte din menaj și servitori sau lucrători cari locuiesc cu stăpânii lor; deasemenea și rudele sau alte persoane venite în gazdă. Singuraticii chiriași fără familie se vor lua pe lista proprietarului „ca chiriaș”.

Pentru succesul și mai ales pentru pricepere cât mai mult a acestui recensământ, direcțiunea recensământului general a decis crearea unui timbru special poștal de 4 Lei pentru orașe și de 6 lei pentru scrierile interne, cum și cărți poștale interne, cari se vor vinde publicului dela data primirii până la sfârșitul acestui an. Scopul acestor timbre și cărți poștale este de a propaga în masa populației interesul, ce fiecare cetățean trebuie să depună pentru buna reușită a acestui recensământ.

În art. 10 al legii recensământ să zice: Ministerul va îngriji, ca cuvintele întrebărilor din lista de menaj să fie redactate și în limbile minoritare, așa că minoritarii nu se vor putea plânge, că nu li s'a făcut o ușurare, pentru ca să poată da răspunsuri cinstitute și clare la întrebările puse.

Recomandăm cu toată căldura publicului să dea cel mai larg sprijin organelor încredințate cu efectuarea recensământului prin umplerea sinceră și corectă a tipăriturilor pentru recensământ.

Băncile săsești în anul 1929.

În numerele din 4 și 5 Noembrie a. c. ai ziarului „Siebenbürgisch-Deutsches-Tageblatt” din localitate a apărut o dare de seamă asupra băncilor săsești în anul 1929, semnată de dl Dr. Gustav Adolf Klein.

Având în vedere faptul, că această dare de seamă prezintă interes și pentru noi, extragem în articolul de față părțile mai importante ale dării de seamă.

Anul 1929 are pentru băncile săsești — astfel începe dl Klein expunerea d-sale — o dublă importanță. Întâiu pentru că în acest an s'a făcut stabilizarea și ca urmare criza deflațională

a început să-și arate colțit, în al doilea rând, pentru că în acest an și-a îmbrăcat ultimele forme reorganizarea începută cu trei ani înainte a băncilor săsești. Reorganizarea aceasta apare ca o operă rezultând dintr'un nex causal intim cu nouile reforme monetare introduse în țară. Având în vedere noua situație creiată prin stabilizarea monedei și pentru a putea face față într'un mod deplin mulțumitor acestei noi situații, organizațiile de credit săsești (băncile) au trebuit reorganizate și puse pe noi temelii. Reorganizarea constă în concentrațiunea bancară în cazul de față.

Dela războiu încoace a început o schimbare în structura însăși a băncilor săsești, prin transformarea lor din bănci de credit hipotecar în instituții de credit mobilier. Ar fi exagerat — spune dl Klein — să se afirme, că această schimbare ar fi reușit pe deplin.

De altfel această schimbare, în vremurile actuale, nu putea fi îndeplinită până în ultimile-i amănunte, deoarece atât în Ardeal cât și în întreaga țară de altfel, nu există un institut, care să acorde împrumuturi pe termen lung. Totuși între băncile săsești dinainte de războiu și între cele de acum se observă o mare deosebire.

După bilanțurile publicate, situația băncilor săsești la 31 Decembrie 1929 ar fi următoarea:

(În mii de lei).

Capital acționar	Lei	522.898
Rezerve	„	232.056
Depuneri	„	2.905.403
Reescont	„	369.050
Credite camb. și de cont curent	„	4.050.586
Suma bilanțurilor	„	4.853.539
Profit net	„	87.658

După războiu aceste bănci au urmărit cu toată energia o sporire a capitalului propriu. Acest spor al mijloacelor proprii presupunea un spor al afacerilor la băncile pe credit mobilier. Odată cu augmentarea depunerilor a trebuit ridicată și suma capitalului acționar deoarece băncile au fost nevoite să acorde încă până la o anumită limită și pe mai departe credite pe termen lung.

Procesul formării capitalului propriu face în genere progrese lente la noi. Se observă o oarecare reținere din partea publicului în a-și plasa o parte din averea sa în acțiuni.

Totuși în decursul anului 1929, dintre băncile săsești, 12 și-au mărit capitalul social, augmentându-și astfel mijloacele proprii de gestiune cu 63,5 milioane Lei. În anul precedent acestuta au fost semnate acțiuni de ale instituțiilor de credit săsești în valoare de Lei 100 milioane.

Pe viitor augmentarea capitalului social prin semnare de acțiuni va avea un rezultat numai dacă se va pune în vedere publicului o capitalizare mai urcată prin dividende, decât dobânda care se acordă obișnuit la depuneri. Din acest motiv, precum și din cauza averstunii generale față de investirea pe termen lung a mijloacelor bănești disponibile, nu mai este de așteptat, ca augmentarea capitalului societărilor să urmeze și pe mai departe curba cunoscută până acum. La

acestea se mai adaugă și faptul, că populația care poate fi luată în considerare pentru semnarea acțiunilor suferă de o lipsă de capital pronunțată, iar circulația titlurilor din chestiune este extrem de redusă. Un târg de acțiuni aproape nici nu există.

Cu atât mai mult crește importanța formării rezervelor la instituțiile de credit individuale. Această acumulare de rezerve a trebuit făcută chiar și în cazul când ea a fost dusă la îndeplinire în dauna sumei ce urma să se verse sub titlul de dividendă la mâna acționarilor.

(Urmare în Nr. viitor.)

CRONICA.

Fuziunea băncilor „Bihoreana“, „Timișana“ și „Victoria“ se realizează anevoios.

Pe când primele două bănci au putut deja lua o hotărâre definitivă de fuzionare, „Victoria“ n'a ajuns încă să ia o decizie pozitivă în această chestiune.

Banca Națională, precum suntem informați, pretinde ca deponenții „Dictoriei“ să aprobe o nouă păsuire de 2 ani pentru creanțele lor, prin prolongirea păsurii acordată deja până la 1 iulie 1931.

Tratativele între conducerea băncii, care fără anumite garanții pozitive, refuză să ceară deponenților nouă păsuire, și între Banca Națională și guvern — continuă.

Pentru ziua de Luni, 24 crt. este convocată în chestiunea aceasta o nouă ședință plenară a Consiliului de administrație și a Consiliului de cenzori.

*

O propunere originală pentru ajutorarea agriculturii emite un mare exportator de cereale din Brăila.

Propune ca Statul să devină, pentru un timp oarecare, cumpărător de grâne românești pe piețele din străinătate, la un preț mai urecat decât cel de azi. Cererile numeroase ar provoca o urcare a prețurilor.

Diferența ce ar rezulta pentru stat din aceste operațiuni de cumpărare, s'ar acoperi din o taxă de Lei 2 la Kg. de pâine albă și de lux.

Ar plăti-o deci consumatorul dela oraș.

Bine controlată perceperea conștientioasă a acestor taxe și întrebuițarea sumelor încasate, procedeul propus pare a fi propriu de a da rezultate satisfăcătoare.

*

Depozitele românești la Casa poștală Ungară. Direcțiunea Generală P. T. T., aduce la cunoștință că, pe ziua de 1 Noembrie 1930 a intrat în vigoare convențiunea încheiată la Budapesta, în anul 1922, Noembrie 7, referitoare la lichidarea creanțelor aparținând supușilor români, aflate în păstrarea Casei poștale de Economie din Budapesta.

Persoanele interesate sunt invitate a prezenta, la cel mai apropiat oficiu poștal, documentele ce posedă însoțite de actul de cetățenie română sau eventual acel de domiciliu.

Orice informațiuni se pot lua dela oficiul poștal.

*

Acțiune pentru reducerea prețurilor în Germania și Austria. Mai întâi în Germania și pe urmă și în Austria, cercurile oficiale au început o acțiune pentru reducerea prețurilor. Și anume întâi la articolele de prima necesitate: alimente, îmbrăcăminte, etc., și pe urmă și la alte articole.

Acțiunile guvernelor s'au alăturat și comerțanții și industriașii, procedând, din propria lor inițiativă și fără mijloace de constrângere la reducerea prețurilor.

Sumele economisite pe calea aceasta de populațiunea, ce luptă din greu, cu scumpetea generală, dă cifre fantastice.

*

Lege pentru înfrânarea cametei. Un proiect de lege pentru înfrânarea cametei, elaborat de guvern este aproape terminat.

Din comisiunea încredințată cu elaborarea proiectului face parte și dl Dr. Ioan Popp, președintele Curții de Apel din Cluj.

*

Datoria României ca stat succesor al Austro-Ungariei fixată la început cu Lei 18,200.000,000—, a fost redusă ulterior la Lei 12 miliarde.

După noi tratative duse la Paris această sumă s'a redus cu încă Lei 2,300.000,000, astfel a rămas ca sumă de plată din partea României pentru datoriile Austro-Ungariei Lei 9,700.000,000.

*

Valoarea inventarului telefoanelor, ce urmează a se preda Societății de telefoane, s'a fixat de comun acord, de reprezentanții guvernului și ai societății numite cu Lei 757 milioane.